

TALLINNA POLÜTEHNİK

TPI PARTEIKOMITEE, REKTORAADI, KOMSOMOLIKOMITEE JA AMETIÜHINGUKOMITEE HÄÄLEKANDJA

Nr. 28 (994)

Reede, 17. oktoober 1980

XXXII aastakäik

PARTEI-KOMITEES

* Parteikomitee 2. oktoobri istungil kuulati kõigepealt kom-somolikomitee asesekretäri Pa-vel Žukovetsi informatsiooni tea-duskondade komsomoliorganisat-sioonide aruande- ja valimis-koosolekute läbiviimise etteval-mistusest.

* Parteikomitee kinnitas näit-agitatsiooni ja a/ü komitee töö-plaanid.

* Poliitilise informatsiooni le-liku aktiveerimisest instituud-is rääkis Arnold Luks.

* Üliõpilaskommunistide õp-peedukusest andis ülevaate Mih-kel Pikner.

* Arutati jooksvaid küsimusi.

KUIDAS SAADA TPI PARIMAKS ÕPPERÜHMAKS?

Õpperühmadevaheline sotsia-listlik võistlus toimub sel aastal uue juhendi kohaselt. Kui varemalt selgitati viie näitaja põhjal ja arvuti abil igas tea-duskonnas kaks parimat õppe-rühma, siis nüüdsest kuuluta-takse välja ka TPI neli pari-mat õpperühma — igalt kursu-selt üks. Vastava otsuse teeb kompetentne komisjon, kuhu kuuluvad rektoraadi ja ühis-kondlike organisatsioonide esindajad.

Mida on õpperühmadel vaja teha selleks, et nad võiksid kandideerida instituudi parima õpperühma nimetusele? Eelkõi-

ge seda, et rühma komsorg täi-daks õigeks ajaks õpperühma ankeedi, mille ta saab teadus-konna komsomolibüroost. Li-saks nimetatud nõude täitmise-le ei tohi õpperühmas olla õp-pevõlgnevusi ning rühma üli-õpilased peavad aktiivselt osa-lemma meie instituudi elus. Ar-vesse läheb teaduslik ja ühis-kondlik töö, osavõtt malevast ja laupäevakutest, taidlus, sport jms.

Rahvusvaheliseks üliõpilas-päevaks selguvad need õpperüh-mad, kes eelmise õppeaasta tu-lemuste põhjal võivad end ni-metada instituudi parimaks õp-perühmaks. TPI a/ü komitee

lubas nendele õpperühmadele korraldada ekskursiooni NSV Liidu piires ja rühma otsustada on see, kes nende seast kõige enam väärib tuusikut sotsialis-mimaale.

Lõpuks veel kord palve õppe-rühma komsorgidele — vastake kiiresti ja ilma liigse tagasi-hoidlikkusega (loomulikult ka ilma juurdekirjutusteta!) an-keedis esitatavatele küsimus-tele. Teie rühma liikmed ja komsomolikomitee on teile sel-le eest tänulikud.

ELKNÜ TPI Komitee
sekretäri asetäitja
TEODOR LUTSKOVSKI

TPI PARTEIORGANISATSIOONI

aruande-valimiskonverents on 21. oktoobril auals. NLKP liikmetel ja liikmekandidaatidel osavõtt kohus-tuslik.

KOMSORGIDE SEMINARLAAGER

algab täna Klooga spordibaasis. Igasügisel komsomolikomitee ühel põhiüritusel kuuluvad komsorgid-estmakursuslased kolme päeval hu-vitavaid ettekandeid ELKNÜ Kes-komitee, meie komsomolikomitee ja TPI juhtkonna esindajatelt. Räägi-takse eesti üliõpilaskomsomolist ELKNÜ 60. aastapäeva eel, õppe-rühma komsomoliorganisatsiooni ülesannetest, tutvustatakse õppe-protsessi meie kõrgkoolis ja heide-takse pilk TPI tulevikule. Noored võivad küsida ja saavad vastuse kõigivõimalikel teemadel, mis puu-dutavad TPI-d ja sinest komsom-olielu. Osalevad veel üliõpilas-klubi töötajad, kuulatakse välis-kommentaatorit, tehakse läbi juh-timismäng, sporditakse ja tantsi-takse. Pikemalt järgmises lehes.

LIKLUSINSPEKTORITE ÕPPUSED

Jätkuvad ÜET ühis. Kolmapäeval, 15. oktoobril esines loenguga ENSV autoinspektsiooni vaneminspektor E. Salk.

FILMIKLUBI

pidas teisipäeval, 14. oktoobril üld-koosolekut. Programmis vaadati F. Fellini loomingut.

ALUSTAS KK

Kujutava kunsti rahvaulikoolis oli eile esimene loeng. Lektor L. Viir-oja kõneles murrangust eesti kunstis ja kunstilises mõttes XX sajandi alguskümnendil.

VELJO TORMISE MUUSIKAT

võib kuulda esmaspäeval kell 19 tudengilossis. Esinevad meie oma koorid. Hiljutine juubilar osaleb ka ise.

INTERKLUBI

pidas eile oma reklaamiõhtut. Kõne all oli ka sügissemnar Vösul 18.—19. oktoobril.

SEMESTRI AVABALL

sai teoks teisipäeval, 14. oktoobri õhtul J. Tombi nimelises Kultuuri-palees. Piletite müümise uus süs-teem õigustas end täielikult — va-hetult enne balli kohapeal enam müüma ei hakata. Hulk tudengeid vaatas Riia tantsuansambli «And-zins» meeleohukat esinemist ja tantsis disko ja «Consihum» rüt-mide järgi.

VÕRKPALLI MÄNGIMAI

Võrkpallurid õppejõud-teenistu-jad, olete oodatud treeningule, mis toimuvad naistele esmaspäeviti 17.30—19.00; meestele teisipäeviti ja neljapäeviti 19.00—20.30.

MATKALEI

Homme, 18. oktoobril toimub Suure Sotsialistliku Oktoobri-revo-lutsiooni 63. aastapäeva auks VTK matk. Start on meie staadionil ava-tud kella 11.30—15.00, finiš kuni 18-ni.

ÕPETAJATE PÄEVA PUHUL

Kõrg- ja keskerihariduse mi-nister I. Nuut õnnitles oma 2. ok-toobri käskkirjas õppeasutuste pedagoogilisi kollektiive õpeta-jate päeva puhul ning soovis edu pedagoogide üllas töös noo-re põlvkonna ideelis-poliitilisel, tööalasel ja kõlbelisel kujunda-misel.

mast teada, oldi eriti tublid Tallinna regioonis.

Komsomolikomitee EÜE sek-tori juhataja tööd hakkab nüüd-sest tegema Uku Tuul TE-91.

Täpsemalt oli juttu ka suvi-sest TPI malevast, mis tulevast suvest hakkab asendama SÜT-i, sest SÜT pole end siiani eriti õigustanud. Seni töötasid prak-tikast vabad üliõpilased ühis-kondlikus korras kokkulepitud objektidel, selline töökorraldus ei rahuldanud ei TPI ega ka tellijate soove. Üliõpilastel puu-dus materiaalne huvitatus, puu-dus järjepideva kontrolli või-malus ning olemasolev süsteem ei pannud mingisuguseid ko-hustusi tööandjale. Küll aga püüab need puudused korvata suvemal. Maleva töö organi-

seerimiseks moodustatakse staap koosseisus komandör, komissar, staabiülema ja OT-inse-ner, koostatakse ka vastav põ-hikiri ja vormirietuse statuut. ÜPP arvestuse sooritamiseks on igal tudengil, kes on praktikast vaba, kohustuslik osa võtta EÜE või suvemal. Maleva tööst.

Teaduskondade komsomolibä-roode sekretärid andsid aru aruandlus-valimiskoosolekute et-tevalmistamisest.

Silva Porkon tegi lühikokku-võtte praegustest komsomoli-maksuvõlglastest. Neid on palju energeetikateaduskonnas.

KOMNOORED!

LIKVIDEERIGE KIIRESTI OMA MAKSUVÕLGNEVUS!

Esimene kursuse komsorgide seminarlaager on Klooga ran-

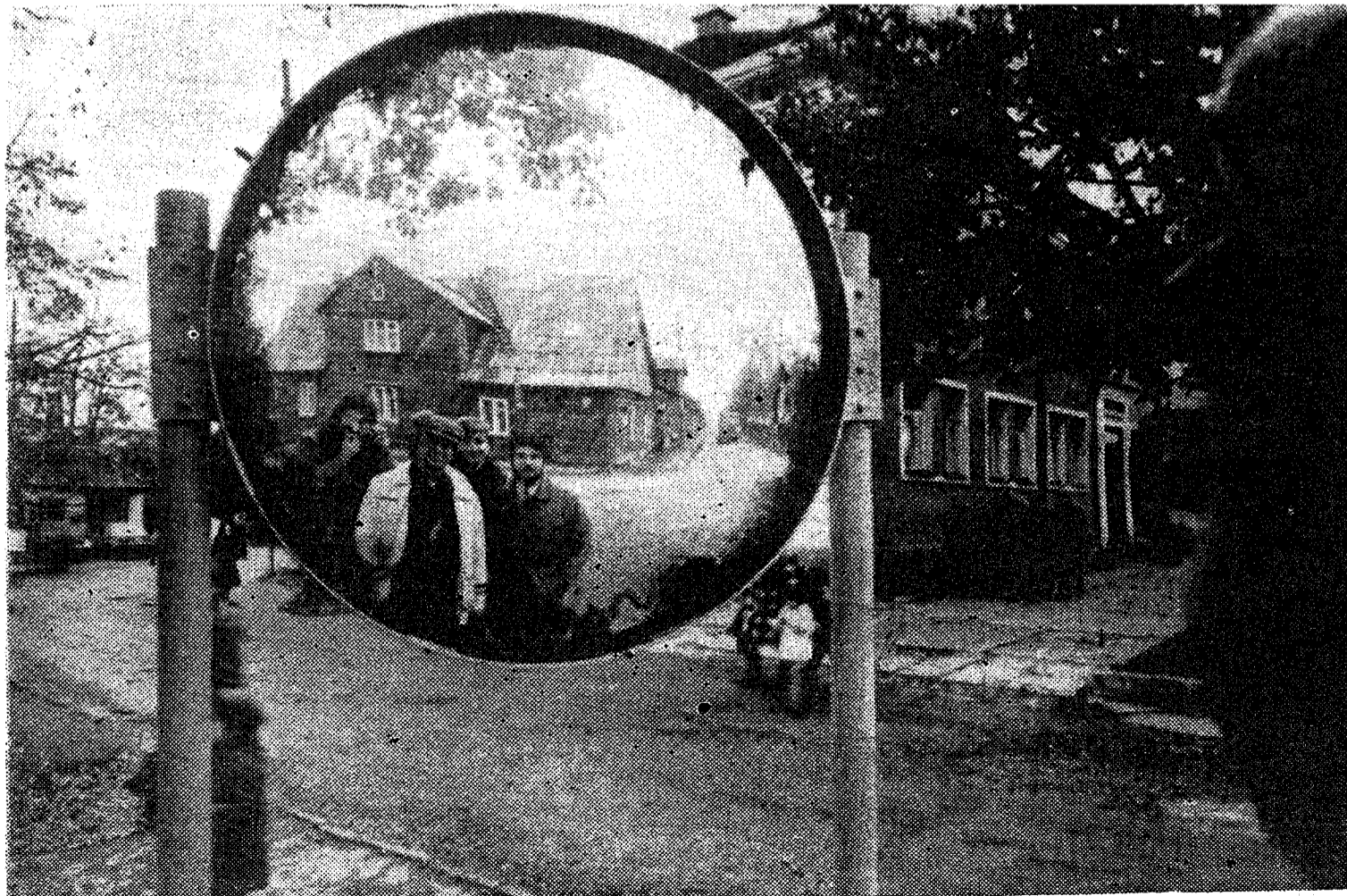
nas 17.—19. oktoobril (vt. KES-KUS-MIS).

Arutati ka personaalküsimusi. Rein Haavalat (LE-92), kes 4. oktoobril II ühiselamus eba-kainena rikkus korda, ei peetu-d vääriliseks kommunistliku noore nime kandma.

Ular Meidla ja Kuuba Önnis (LS-31) ning Kalev Soomets (LI-51) pidutsesid koos sõpra-dega algul restoranis «Nord», hiljem ühiselamus. U. Meidlat ja K. Soometsa karistati komsomolinoomitusega.

4. oktoobril tähistasid Ants Kaldvee ja Märt Kull (EV-51) esimese sünnipäeva ja olid ühis-elamus purjus. Ka nemad teenisid ära komsomolinoomituse.

PILLE-TRIIN MIHELSON

▲ Toimetuse meelest on see pilt mitmetähenduslik. Kõigepealt vääriks ta vast saatmist fotovõistlusele. Teiseks näeme peeglis foto-graaf Sven Arbetit ennast nupule vajutamise hetkel. Kolmandaks on foto tehtud TPI-le tähtsas linnas. Kus, saate teada, kui keerate järgmise lehekülje.

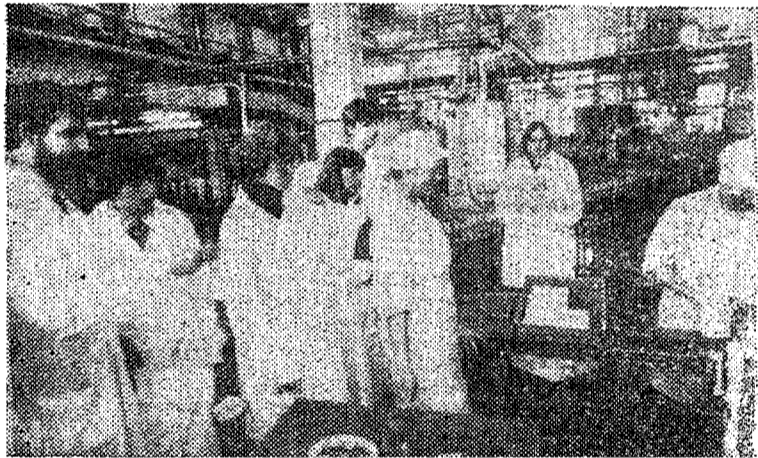
Meie lehe järjekindlale ja pidevale lugejale pole loodetavasti uudiseks teadmine, et 1979. aasta märtsikuust seob meie instituuti Paide rajooniga koostööleping. Oleme selle olemusest ja ka elluviimisest TP veergudel päris mitut puhku juttu teinud.

Seesama leping ajendas ka valima TP toimetuse ja Pressi-klubi järjekordse ürituse paigaks just Paide linna. Seadsime kokku plaani, mille järgi kavatsesime küllastada üht Paide suuremat tööstusettevõtet, kust saaksime sisu oma rubriigile «Algus TPI-st». Plaanisime ka külaskäiku kolleegidele kohaliku rajoonilehe toimetusse. Kavas olid veel mõned tähtsad külastused, aga paraku teevad aeg ja elu alati plaanidesse mõningaid parandusi ja ega meilegi polnud erandid. Paidepäeva kokku võttes tõesime, et Tallinna tagasi ei tulnud me siiski tühjade kätega (pro: märkmikega). Käisime ekskursioonil Paide Piimatoodete Kombinaadis, osalesime spontaanses vestlusringis rajooni ajalehe «Võitlev Sõna» toimetuses, tegime Paidele lihtsalt tiiru (või pool tiiru) peale, süüvisime linna kaug- ja lähiminevikku kohalikus koduloomuuseumis. Lahke vastuvõtu ja nõusoleku eest meid «giiditada» oleme tänu võlgu Paide koduloomuuseumi (mis pidas hiljuti oma 75. sünnipäeva) direktorile Tiiu Saaristile — kes veel võiks või peakski oma kodurajooni paremini tundma kui tema.

Kõigepealt viiski Tiiu Saarist meid piimakombinaati. Sellest RAINER GORNISCHEFFI sule läbi.

PIIMAMEISTRITE JUURES

◆ Uudistamas.

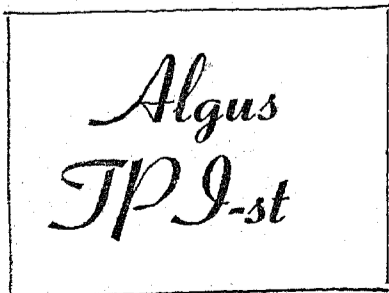

◆ Ka pressirahval on mõnikord põhjust valges kitlis töötada.

Paide Piimatoodete Kombinaat on ka üks neist Eesti asutustest, kust võib eest leida rida TPI lõpetanud spetsialiste. Nii me siis käisimegi pressiklubiga Paides vaatamas, kuidas elavad need endised tipi-

◆ REET RUTUS

kad, kes tööl piimakombinaadis. Meid võttis vastu kombinaadi komsomolisekretär Reet Rutus, kes on 1978. aastal lõpetanud TPI-s tööstuse planeerimise (TP) eriala ja töötab Paide piimakombinaadis plaani-osakonnas ökonomistina.

«TPI rahvast on kombinaadis 10 ringis. Kuid ega tipikool pole ainuke, kes meile töökäsi saatnud, palju on EPA-st, Eesti ainukesest maarajoonide kaadri ettevalmistamise eest hoolitsevast kõrgkoolist. Kokku on meil inimesi üle 400; ega see arv suur ei ole, ka hoone ise pole eriti suur. Varsti on valmimas uus tsehh,» rääkis Reet Rutus.

◆ Uudistamas.

Kõiki täispiimatooteid tehakse ühes ruumis, teises valmistatakse võid, kolmandas piimapulbrit ja ongi kõik — uus tsehh on šveitsi juustule, mida hakkab tulema juba selle aasta lõpus.

Kombinaadis on enamasti sotsialismiaade seadmed. Piiri taha lähed taluvõid. Lisaks oma linnale veab Paide piimatooted Märjamaale ja Raplasse.

1978. a. algusest, mil kombinaat uued hooned sai, on jõutud niikaugemale, et käsitööd praktiliselt ei ole. Piim voolab tsisternatodest mööda torustikku tsehhi, sealt aga mööda liini juba pestud pudelitesse, kilekottidesse või tetrapakendisse. Piimatiini kõrval voolavad peet, keefir, hapupiim, röösk- ja hapukoort. Kohupiima pakitakse tsehhi teises otsas. Niipalju võid pole ma ka kunagi ühes hunnikus näinud.

Piimapulbrit valmistatakse mitmes sordis ja mitut liiki. See pakitakse 40-kilostesse kottidesse ja saadetakse kolhoosidesse-sovhoosidesse vasikatele söödaks. Vajavad ju ka need loomad piima ja ega igal lehmäl oma vasikatele piima jätku.

Lisaks toredale ekskursioonile saime kombinaadi sööklas sardelli süüa ja tasuta piima juua.

Edasi suundusime mööda külavaheteed (kahel pool olid ilusad eramajad, eriti sügisel nagu olid aiad) linna keskuse poole. Mõeldusime uuest moodsast poliikliinikust ja keskkoolist, imetlesime uut kauplus-sööklatoratori, külastasime kohaliku kaubandusvõrku.

KÄISIME. VAATASIME. KUULASIME. KÜSISIME. KIRJUTASIME.

PAIDE-mail

Agas üldiselt pole Paide kuigi kõrge kultuuriga keskus Eestis, seda kinnitavad ka kohalikud. Näiteks pole Paide linnas ühtegi spordiväljakut, ühtegi normaalmõõtmega spordisaali (isegi koolidel mitte!). Samuti pole korralikku kino ega kultuurimaja. Ja noortel pole diskoteeki. See-eest saab vahetevahel rublase piletiga restoranis diskol käia. (Mille peale vanemad inimesed ütlesid, et siis pole neil kuhugi minna.) Paides pole ka trammid ega metrood ja ka raudteejaam seisab ilma rongideta. Kuid koduloomuuseum on vahva ja tore on ka tema direktor Tiiu Saarist, energiline ja tark naisterahvas. Muuseumis käis märkmikuga ringi ANNELI KUUS:

KODULOOMUUSEUMIS

TP vimpel leidis kindla koha Paide Koduloomuuseumi kõige ruumate eksponaatide — juubelikingituste seas. Lilled ja uue Tallinna sümbol Vigri andsime muuseumi direktorile Tiiu Saaristile, kes tutvustas meid oma valduste ja valge kivi linna (Wittenstein, Weissenstein) ajalooa. Tol ajal, 1291. aastal, mil Paide sai linnatõlge, kasutati ehitusmaterjalina paekivi, sellest tuletati ka Vallimäe ja lamile kerkinud linna nimi: paas, pae — Paade, Paide.

Kõike muuseumis nähtud kuuldut kirja panna ei jaksaks ki, mainin vaid, et muuseumi asutamise idee kuulub Järva-maa Muinsusajade Alalhoidmise Seltsile ja esimesed kirjutised küllalisajal seisavad 31. juuli 1905. aasta koha peal.

Juubelari kõige unikaalsematele eksponaadile — keskaegsele Paide apteegile (1769—1905) ihub hammast isegi Riia meditsiini-muuseum (1912. a. kinkis magister O. Brasche rohpurgid muuseumile). Eelmainitud eksponaadid kõige hinnalisem ravim on spetsiaalse koostisega MUSTA RONGA rohi, mis pidi ehmata mis tahes tõve, aga eelnevalt tuli läbi pruukida kõik teised rohud ja näib nii, et viimse rohu jõudjaid oli ilmselt minimaalne arv.

◆ TIJU SAARIST

Hinnaliste leidude sekka tuleb arvata ka rahapada (tõsijutt!), mis sisaldas kuld- ja hõbemüntide ning ka kandilisi rahaühikuid. Omal kohal olid ka topised (loodusetaas), rahvariided, miniõmblusmasinad jt. käsitööriistad.

Oma silm pidi kuningas olema, nii et keda asi huvitab, see võib ise kohapeal asja uurimas käia. Üldiselt külastab muuseumi aastas ca 10 000 inimest.

KOLLEEGIDE JUURES

Pealeõuna veetsime meeldivalt ajalehe «Võitlev Sõna» toimetuses. Rajoonilehest olid meil eelnevalt võtta mõningad teoreetilised ja ka praktilised teadmised: on meid ju paaril korral lahkelt võrrestitanud Võru rajooni ajaleht «Tõõrahva Elu». Nii et rajoonilehe tegemise argitahud üldjoonena polnud uudis.

◆ ALEKSANDER LUHASALU

◆ HILDA KALJULA

VÕITLEV SÕNA

◆ Ajaleht «Võitlev Sõna» ilmub teisipäeval, neljapäeval ja laupäeval. Toimetuses töötab 15 inimest. Ajakirjanike kasutuses on üks auto. Varsti minnakse üle ofsettrükile.

◆ LEMBI KAASIK

◆ ÜLO ROOD

Paidelastest osalesid vestlusringis Aleksander Luhasalu, raadiosaadete kommentaator-organisator, partei a/o sekretär, vastutav sekretär Ülo Rood, põllumajandusosakonna korrespondent, a/ü komitee esimees Hilda Kaljula ja korrespondent Lembi Kaasik.

Rääkisime endast ja «Tallinna Polütehnikust», näiteks emplaridena mõned lehed kaasas. Saime teada, et Paide rajooni on ikka peetud eelkõige põllumajanduse edendajaks ja sellest siis ka ajalehe nägu selline, nagu ta on. Meilegi, s. t. TPI-le tähendab märksõna Paide ju ennekõike mõnd majandit, põlde ja kartuleid — tänavagi olid mitmed meie tudengite rühmad Paide-mail abiks. Põllumajandus on leib ja kartul, on äärmiselt vajalik ja sellele tööle ei kipu vist keegi vastu vaidlema. Paraku aga, nagu kolleegid kurtsid, on paidelane muus (näiteks kultuuris ja arstiasis) päris vaeslapse osas. Nägime ise: Paide haigla on vanavõitu, kultuurimaja päris vana ja lohutamas pole isegi uue ehitamise lubadust. Draamateatri viimase küllalisestenduse aegu kukkunud seal paras ports lage näitleja Jüri Krjukovile pähe. (Nii võibki olla, et näitlejad ei riski Paidesse varsti ilma elukindlustuseta enam tulla!). Ei tähenda see aga veel seda, et Paides kultuurielu suisa soikuks. Meie üliõpilasklubi kunstiline juht Kristi Peterson sai selgi päeval kohalike kultuurijuhtidega nii mõnedki vajalikud jutud sirgeks rääkida ja kuulda-vasti saab sel semestril teoks Paide taitlejate külaskäik TPI-sse.

Mis puutub koostöölepingusse, siis jäi kolleegide jutust selline mulje, et siiani oleme meie TPI-s Paidest rohkem rääkinud kui «Võitlev Sõna» TPI-st. Ühiselt jõudsime aga järeldusele, et viga pole teab kui hull ja seda annab parandada. Lubasime olla tee- ja infojuhid «Võitleva Sõna» korrespondentidele, kes võtaks ette TPI-teenekonna, mis lõpeks näiteks kolme joonealusega Paide lehes. Kasu tõuseks kahepoolne — ehk oleks paidelastel huvitav lugeda, mis kool see tipikool on, ja ehk saaksime edaspidi sisu ka rohkem täiendust oma tudengeile just Paide-kandist. Reklaamipuuduse üle kurtmine on meie majas ju lausa habemega nurin.

*

Päev Paides oli sisutihe ja loodetavasti mitmepoolselt kasulik. Meie 9-liikmeline TPI-esindus sai ülevaate Paide mõnedest tähtsatest sõlmpunktidest ja vastuvõtjad küllap teavad nüüd tipikoolistki rohkem. Lubadusi andsime vastastikkult, täitmine jääb veel selle semestri peale. Eks edaspidi tule uued hooled.

HILLE KARM

Nii palju pilte tegi Sven Arbet.

Sügavus ja sugestiivsus

25. septembril k. a. suri Stokholmis 98. eluaastal vanim eesti luuletaja Marie Under. Marie Underi osa eesti luule arengus ja kujunemises käesoleval sajandil on olnud suur. Tema esimesed luuletuskogud «Sonetid», «Eelõitseng» ja «Sinine puri» ilmusid juba 1917. ja 1918. aastal Tartus ja Tallinnas. Oma pika elu ja loomingulise tegevuse jooksul avaldas ta ligi veerandsada luuleraamatut, kaasa arvatud koondkogud. Valdav osa Marie Underi luule paremikust on kirjutatud kodumaal, tema võõrsil sündinud luuletustes kajastub juba aastates luuletaja traagiline elutunne ja siiras koduigatsus. Marie Underi elutöö põhiosa, mida iseloomustab sügavus ja sugestiivsus, demokraatlik hoiak ja avar filosoofiline elutunnetus, kuulub eesti luule paremikku. Marie Underi luulet on tõlgitud vene, läti, leedu, saksa, prantsuse, rootsi, ungari, soome, tšehhi, itaalia, jaapani, esperanto jt. keeltesse.

KUIS VÕIKSIN MAGADA

*Kuis võiksin magada, kui armastan ma nõnda!
Kuu poetand pörandalle hõbelehti,
kui pisaraid on puhkend taevast tähti —
kuis võiksin unusta nüüd su ja iseenda!*

*Kuis võiksin magada, kui armastan ma nõnda,
et igatsusega võin nüüdseid tunde ehti,
öö hallusesse päeva pärleid piehti
ja kurbust kanda nagu õnne mõnda!?*

*Sind mõelda, rind täis purpurõhetust,
end lasta röömu kõrgest lainest kanda —
mis sest, kui kuskil pörkad valuranda.*

*Kuis magada, kui rind, täis õnnest
ja leina, harrastab öid-päevi neid
kui esimesi, või kui — viimaseid...*

SUUDLUS

*Su suu mu suus,
su hing mu ihus,
su suu mu suus,
me vili küpseb samas vihus.*

*Su suu mu suus,
su närvilülid mu närvikees,
su suu mu suus,
su süda tuksub kui minu sees.*

*Kus lõped sa?
Kus algan ma?
Kes lahutaks küll lained merest,
su verelibleid minu verest.*

Üksteisest kumbki põlev laast.

*Kes tõstis meie jalad maast?
Vaid kõrged kohad, tornid, mäed.
Aeg langeb alla, ära heidet:
suu suul ja ühte kasvand käed,
me igavikku ära peidet.*

*Kus algab päev?
Kus lõpeb öö?
Näen hinge kinni pidaden:
see, millest elan, see on — Önn.*

*Üks olemine imeuus:
me saime kaotada maise tee,
ei tagasi vii too, ei see.*

*Su suu mu suus,
su hing mu kehas —
me hõljume ehas.*

Üliõpilane & kirjandus

«Arkasin keset ööd, ärevil hängasest aimusest.»

Avanud raamatu, loed esimest lauset, esimesi ridu, esimesi lehekülgi. Kas kutsub jät-kama? Tavaliselt jah, sest kui palju neid raamatuid ikka tuleb, mis kord alustatud ja pooleli jäetud. Minul on siitamaani lõpuni lugemata «Seitse venda» ja «Väike Illimar», aga sama kõrval on asju, mida ikka ja jälle huviga kätte võtan. Praegu ilmuvate teostega püüab lihtnimene kuidagiviisi kursis olla, muidu ei saa mõnes seltskonnas suud lahti tehagi — viimastest ajast näiteks «Kaitstud mehed», «Fabiani õpilane», «Sõna», see (kuri)kuulus olmekirjandus jmt.

Igal koduriivil on raamatuid, mis jäävad. Jäävad meelde ja südamesse. Võtad ja lehitsed uuesti, meenub loetu ja leiad uusi nüansse. Eriti hea on, kui tegu oma isikliku eksemplariga, siis võid lugemise ajal julgelt sõnata, kartmata järgmiste kasutajate pieteeditunde haavumist. Kindlasti on kõik, kes lugemissaaalis, ütleme, ühiskonnaaineid õppinud — paksud teosed, pikad tekstid, keerulised laused — õelnud omatsi aitäh sellele, kes olulise enne meid alla tõmmanud!

Nüüd aga raamatust, mis end ühtelugu meenutama sunnib. Mäletan, see oli popp juba siis, kui ta «Noorte Hääle» saba ilmus. Igal hommikul trolibussis vaatasin, et rahvas loeb, ju siis midagi väärt. Mina loen järjejutte ainult kokku kogutuna, ja sedagi siis, kui enamik enne heaks kiitnud. Puht mugavusest muidugi — teadagi need meie hommikused lehejärekkorrad.

Jälle põikasin peateemast kõrvale. Niisiis, alustagem annotatsioonist — võib-olla keegi ostab raamatuid selle järgi: «Nõukogudemaa vanema põlve kirjaniku Aleksandr Kroni (sünd. 1909. a.) romaan «Unetus» käsitleb peamiselt teaduse alal töötajate elu ja tööd, ausat ning printsiipaalset suhtumist oma kutsumusse, andes ühtlasi arvukate kõrvaltegelaste kaudu huvitava pildi kaasajast.» Kas osta või mitte? Kui sellest ühelauselise iseloomustusest on vähe, siis järgnev peaks asja siiski otsustama. Unustamata mõtteterade väljakirjutamise seadust (et väljaspool konteksti võib tekkida teine mõte), julgen pakkuda mõned minu arust meeldivad mõtted, ja mis

KA TEISTSUGUNE VAATENURK ON VÕIMALIK

sest ongi, kui keegi teisiti mõistab — huvi see ei tohiks kahandada. Ja üldse võib ju lugetal olla interpreteerimisvabadus — muidu ei oleks vahest Shakespearegi meie päevil nii hinnatav, või kuidas?

Niisiis: «Arkasin keset ööd...»

* Ühte naist ma armastan. Teine armastab mind. Ma abiellusin kolmandaga.

* Vastandamise teele asudes jõuad paratamatult äratundmisele, et sinu iseloom pole partneri omast sugugi meeldivam ega õilsam. Tahad jõudumööda siiski objektiivsust säilitada. Eksperimenteerija kogemused ütlevad mulle, et objektiivsus on ennekõike võime tõe nimel lahti öelda isiklikest, harilikult südamehäädastest huvidest ja vähemalt püsida rajajoonel, teispool mida saab meie teadvuse valikulisest suhtumisest eelarvamusi.

* Iseasi, et tühtlepele omandab headus türanliku kuju.

* Alati ei tunnista takistuste puudumise tugevat tahtejõudu, oskamatust millestki loobuda on pigem tahtejõuetuse tundemärk.

* Aastatepikkune uurimistöö on minus kujundanud sügava austuse tõe vastu, olenemata sellest, kas tõe on mulle kasulik või ei.

* Paradooks on tõe. Esimesel pilgul äratundmatu tõe. Tõe, mis sarnaneb valega.

* Et inimesed teaksid: ka teistsugune vaatenurk on võimalik.

* Koduabiilise elukutse on meil välja suremas, aga ühiskondlik teinudus tegelikult pole veel sündinud.

* Suurlinnas läheb niinimetatud lihtne ja tervislik toit hõrgutistest palju kallimaks, selles veendusin ma omaenda kogemuste varal.

* Ei saa mõista vananemise kõiki põhjusi, olnet tundma õppimata. See on puhtalt inimeste kohta kehtiv termin, loomade puhul me räägime elutingimustest. Innustunud tootmisprobleemidest, me alles asume olme-probleeme lahendama. Selle mõiste all ei maksa näha vaid tarbimissfääri. Ka suurim armastus on emest lahutamatu ja pahatühi puruneb just selle vastu. (---) Mõned aastad privilegeeritud seisundit oled mu mälest täielikult kustutanud olme mürgised raskused.

* Seal, kus isiksust rõhutakse, ikestatakse ja alandatakse, on enneaegne vananemine paratamatu.

* Kadestamine tähendab, et sa aetad ennast kadestatavast allapoole.

* Kuritegelik ei ole võimujanu, vaid võimu kuritarvitamine.

* Vastuväidet on tal alati varnaast võtta. Lähedaste inimeste jaoks raske iseloom. Iseenda jaoks kaks korda raskem.

* Ekraan luu, kui naisterahvas ei taju oma igat.

* Kui hindamatut jumalaandl — olgu ltu või talent — müüakse raha eest, siis see ongi prostitutsioon.

* Enthusiasm on tore asi, aga ei kata kulutusi.

* Ainult kutsumus võib lastest õigustada.

* Umberkehastumisanne on eriti omane nalle, kes oskavad armastada ja vaimustuda.

* «... Aga asjata me räägime taga prantsuse kodanlast,» lüas ta naeratades ja pilgutas silma, «paraku on eesõiguste ihaldamine üdinim-

lik joon. Seda võib täheldada ka inimestel, kes pole ilalgi elanud kodanliku ühiskonnakorra tingimustes.»

* ... andekas aina otsib, järelikult ei pääse ka eksimustest.

* Vaikimine hõlbustab arusaamist.

* Tšehhov ütles, et lühidus on ande öde. Toredest öeldud, ainult ärge arvata, et anne on lühiduse vend.

* Järelikult on teaduse lähemaid ülesandeid pikendada täisväärtuslikku elu, mitte tinglikku bioloogilist eksisteerimist.

* Minu vaatepunktist alatuimad roimad on ühendasuses usalduse petmisega.

* Tüütu on elada inimeste seas, kelle südame-tunnetusel ei ole tolmukübetki.

* ... mänguautomaatide ees tõuklesid ätid ja poisikludid asjatult lootesid tte trumbata tšeenosusteoriat.

* Pahe, mis hävitamise asemel pannakse keelu alla, ei laiska olemast, ainult muutub silmakirjalikuks. Enamasti annab keeld tunnistust nõrkusest, mitte jõust.

* ... saatuse kroonia: just siis, kui seltsimehel on kõige vähem põhjust enesega rahuloluks, saabub ümmargune tähtpäev ja korraldatakse pidustused, mis sarnanevad tema tulevase matuse peaprooviga.

* Pole ühtki ilusat nimisõna, mida ei saaks määrõnaga rikkuda.

* Vaimne stripiis... ei ole kehalisest kriipsukestki parem.

* Tõe. Tõe ja õigus on lähedased mõisted, aga need ei kattu. Õigus on tõe meie subjektiivses mõtestatuses. Enamik konflikte tuleb sellest, et mõlemal pool on oma õigus. Tõe saab olla ainult üks, ja teadlane, kes ei püügi tõe poole, pole väärt teadlase nimetust. Teadus on karm jumalus...

* Eidelikust loogikast ei päästa isegi doktorikraad.

* Mõtlemise automatism on vähe-kodanikkuse ainus püsiv tundemärk.

* Siirus jääb harva vastusetta.

* Armunud mees andestab palju.

* ... uhkust on koguni koertel ja hobustel. Selle väheuuritud tunde sunnil võib inimene üksikutele juhtudel hüljata materiaalse huvitatusse, armukire ja isegi eneselaalhoi-instinkti...

* Rahu? Vahet juhatab ühtiaeg apteegi, kust seda saada?

* Ta on hea, aga liiga õnnestunud inimene.

* ... tšnu sinule ei kaotanud ma lõplikult usku homo sapiens'isse, kuigi mõned selle liigi esindajad pole ahvisti eriti kaugemale edasi arenenud.

Noh, kas tuli (taas)lugemise isu? Poes on müüa, maksab endiselt üks rubla kuuskümmeend kopikat, 400 leheküljel on veel palju-palju ilusaid mõtteid. «Unetus» trükiti 1977. a.

Kogunud ja soovitanud

KERTU TAMMIK

Elu on lihtne asi, eks...

Kes ainult kehas näevad mind, kes üksnes sõnu kuulavad, need vale rada ilguvad ja näha mind ei suuda nad.

TEEMANTSUUTRA

Tere! Täna me probleemidest ei räägi. Oleme liialt mannetud, et neid püstitadagi. Võtame esile hoopis elu. Hea lihtne asi, eks?

Võin Sinuga rääkida julgelt, sest Sa ei vaidle mulle vastu, võid mind ainult ära visata. Koos ajalehega muidugi. Aga ma ei solvu, ma ei saa sellest teadagi.

Saalis kustutatakse tuled, ekraniil sünnib film. Iga kord uuesti. See film on elust, tunnetest, armastusest, seisunditest, süvenemisest. Või kas me saamegi neid lahutada? Mõisteid, neid küll.

Kui palju imetlusväärsust on detailides, kõik suured asjad seisavad nendest koos. Ka Andrei Tarkovski filmid. Kõik. Nad on samal ajal mõistetavad ja

mõistmatud. Ma vaatan neid tihti ja leian alati uued freskod, rämnakud, monoloogid vaikuses...

Mulle meeldib Tarkovski.

Mõni inimene räägib kodu lilledega, võib-olla tunnetab ta endal nende pilke. Ja ta lilled seisavad vaasides uskumatult kaua. Teine aga ei saa lilledest lihtsalt aru. Ka mürgised nelgid närbuvad tema seltskonnas varsti.

Mulle meeldivad tulbid. Nad meenutavad Hollandit.

Hea on vaadata visklevasse leeki, vonklevasse veevulinasse. Need on elusad ja neid võib lausa tajuda, kinnisilmi ja kauget.

Mulle meeldib mõtiskleda ja küünlatule valgelt kirjutada.

Muusika nõiub inimese, muidugi kui inimene on nõutav ja kui ta läheb muusikaga kaasa. Kas või viivuks, hetkeks, helinaks. Aga ta läheb, läheb koos

Mozarti, Bachi, Jarre'i ja Tor-misega.

Mulle meeldib Vivaldi.

Raamatuid hoitakse riulitel, laudadel, keldris, poes, raamatukogus, pörandal, prügikastis ja panni all. Mõned neist on tolmuga kaetud ja osadel on puust kaaned nahkrihmaga.

Mulle meeldivad raamatud, mida saab otsida vanade mahajäetud majade nahkhiirelis-telt pööningutelt.

Loodus valitseb koos inimesega looduse ja inimese üle. Inimene on osake loodusest, tühine, aga vahel õel, julm ja mürgine. Ta usub, et suitsevad tehasekorstnad on paremad kui talvised lehekrõbinas tammi-kud. Kuid samas on ta ka naljakas. Ta imetleb varblutti loomaaias ja ahvib omasuguseid ahve vabaduses.

Mulle meeldivad värvilised pükseloojangud.

Ilus on töötada, lrua midagi oma kätega, olla teistele kasu-

lik, teenida leiba endale ja oma perele.

Mulle meeldib olla hingegea töö juures.

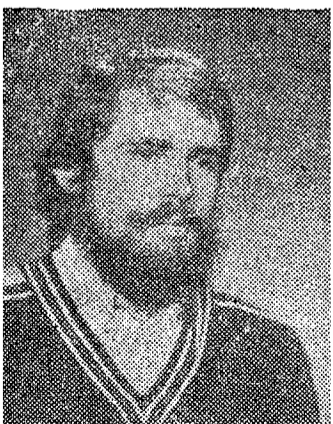
Tõeline armastus on olemas. Armastus ongi elu ja ilma armastusest saab vaid argihalu-ses eksisteerida. Mõni armastab superdolle, mõni iseennast.

Mina armastan elu, järelikult olen olemas.

On olemas suur lava ja väike käabus sellel. Igaüks püüab esineda oma rollis, kes hästi, kes halvasti. Ühtedel on lõbus, teistel kurb, kolmandatel... Mõni tunneb end etturina, mõni li-puna, kuigi suurim elus mängit-tud roll on tal traksidiega prügikasti osa hirmkurvas ko-möödias lennust kuule.

Mulle meeldib eluteatri elu-lava.

AUTORIVEBERG

Andrus Allimäe

R. Pakkas on sündinud 22. oktoobril 1930. 1950. a. lõpetas ta kuldmedaliga Tallinna 10. Keskkooli ja astus TPI mehaanika-teaduskonda, mille lõpetas 1955. aastal kiitusega. Õpingute ajal tegeles ta edukalt ka spordiga, tulles võrkpallis kolmekordseks Eesti NSV meistriks. Samuti laulis ta TPI Akadeemilises Meeskooris.

Praeguseks on juubilaril seljataga juba 25 aastat pedagoogitööd kõrgkoolis. Teda on autasustatud instituudi kuldmedaliga.

1963. a. kaitses R. Pakkas kandidaaditöö. 1969. a. omistati talle dotsendi kutse. Samal aastal komandeeris NSVL Kõrg- ja Keskerihariduse Ministrium ta tööle Indiassa Bombay Tehnoloogilise Instituuti. Seal organiseeris ta uue, kaasaegse tahke keha füüsikal baseeruva kursuse — materjalide õpetuse lugemise. 1972. a. komandeeris NSVL Ministrite Nõukogu ta UNESCO juurde ja ta suunati ÜRO eksperdina Egiptusesse. Seal tuli rahvusvahelise teadlaste rühma koosseisus Aleksandria ülikooli juurde luua instituut Egiptuse kõrgkoolide õppejõudude teadusliku kvalifikatsiooni tõstmiseks.

1973. aastast jätkas R. Pakkas tööd TPI füüsika kateedri dotsendina, 1976. aastast on ka teedri juhataja. Tema sulest on ilmunud kümned teaduslikud tööd, õppe- ja teadusliku kirjanduse tõlked eesti keelde. Ta on üks ENE autoritest.

Juubilaril on mitmeid ühiskondlikke ülesandeid.

Soovime R. Pakkasele head tervist, pikki tööaastaid ja palju õnne.

KOLLEEGID

TPI MÄLESTUS-MEDALI STATUUT

1. Medal on instituudi kõrgeim tunnustähis.
2. Medaliga autasustatakse:
 - 2.1. Pikaajalise eeskujuliku erialase ning ühiskondliku tegevusega silmapaistnud instituudi töötajaid.
 - 2.2. Igal aastal õppe-, teadusliku- ja ühiskondliku tegevusega silmapaistnud instituudi lõpetajaid.
 - 2.3. Instituudi ülesannete lahendamisel erakordseid teeneid osutanud isikuid.
3. Esilise medaliga autasustamiseks teevad ja kooskõlastavad TPI parteikomiteega allüksuste juhatajad ja ühiskondlikud organisatsioonid.
4. Otsuse autasustamise kohta teeb rektor. Autasustamine vormistatakse käskkirjaga.
5. Medal antakse üldreeglina kätte instituudivõimega isikule.

Kehalise kasvatuse kateeder ja spordiklubi avaldavad sügavat kaastunnet Edi Kulderknupu isa dotsent **OSKAR KULDERKNUPU** 1. 01. 1922—11. 10. 1980 surma puhul.

A/ü komitee ja üldteoreetiliste õppeainete teaduskonna a/ü büroo avaldavad kaastunnet Aino Nurme ema **MAIMU NURME** surma puhul.

RSK KUTSUB!

RSK. See tähtedekombinatsioon on tuttav paljudele tipikatele. Rahvusvaheliste suhete klubi (seni kahjuks ringi mõõtmega) näeb oma põhikirjas ette praeguste tipikatele kõikvõimaliku informatsiooni ja selgituse jagamist, mis seotud rahvusvaheliste suhete ja probleemidega. Mõeldud semestril pakkus kõige enam huvi olukord Afganistanis, millest pajas meie ringi juhendaja Herbert Vainu. Tuntumatest väliskommentaatoritest käisid meiega oma teadmisi ja mõtteid jagamas veel Vambola Pöder, Vello Ladvä, Lambit Vahesaar, Raul Mälg jt. Välispoliitika ja poliitiliste olukorra arutamine tudengite seas on vägagi laialt levinud. Neid aga, kes meie klubi õhtutest osa saamas käivad, on napilt. Vaid väga huvi-

tavad teemad tõid kokku 15 huvilist, argipäevasemad probleemid palju vähem. Insekt on tegemist klubi vähesel reklaamiga tudengite seas. Püüame sel aastal viga parandada.

Olles klubi liige juba kolmandat aastat, julgen teha mõned tagasihoidlikud üldistused. Esiteks. Klubi tegevusest sõna otseses mõttes ei viitsita osa võtta, kuigi poliitika vastu huvi tuntakse ja osavõtmine seisneb põhiliselt vastavasisulise loenguvestluse kuulamises. Teiseks. Enamik klubi aktiivsematest liikmetest on vähemalt kolmandal kursusel, s. t. need, kes võtavad osa enam-vähem kõigist klubi loengutest. Kõik poliitilist huvitatud tudengid, eriti esimeselt ja teiselt kursuselt — tulge julgelt meie klubi üritustele! Ärge kartke oma vähest informeeritust, klubi ongi selleks, et

jagada teadmisi võimalikult suurele hulga inimestele. Kust veel on võimalik saada nii põhjalikku informatsiooni teid huvitavatest sündmustest, kui just vabariigi parimateid väliskommentaatoritelt.

3. oktoobril toimus selle semestri avakohtumine, kus Herbert Vainu rääkis olukorrast Poola Rahvavabariigis ja põhjustest, mis pinget tekitasid. Järgmine üritus oli eile, 16. oktoobril. Meiega vestles Raul Mälg ja jututeema keerles Iraagi—Iraani sündmuste ümber.

Kohapeal saate kõikvõimaliku informatsiooni ka meie klubist ja tulevikuplaanidest. Kohutumiseni järgmistel õhtutel!

TOOMAS RIHVK
EE-52

● SPORT ● SPORT ● SPORT ● SPORT ● SPORT ● SPORT ● SPORT ● SPORT

TÄIENDUST INSTITUUDI SPORDIPERELE!

Igal sügisel toovad noored tudengid uusi jõude meie instituudi spordiellu. Koos instituuti sisseastujate arvu stabiliseerumisega on aastaid püsinud samana ka järgusportlaste arv — 350—400.

Osa neist tunnetab, et kahte isandat teenida ei jõua ja loobub spordist. Kuid palju on ka neid, kes õppides harjutavad ja hoolega võistlevad. Igal aastal täidab paar-kolm üliõpilast meistersportlaste, umbes 10 meistrandidaadi ja 60—70 esimese järgu sportlaste nõuded. 20—25 spordialal osalevat instituudi võistkonnad mitmesugustes võistlustes, võtavad osa sõprusvõistlustest teiste kõrgkoolidega.

Tänavu asus õppima 8 meis-

tersportlast ja 36 meistersportlaste kandidaati. Spordialade järgi asuades on 8 meistersportlastest 5 tehniliste alade esindajad ja ainult 3 olümpialade sportlased. Umbes sama on suhe ka teistes järkudes, oleme ju tehniline õppeasutus.

Vaatamata sellele said täiendust peaaegu kõik meie instituudi võistkonnad. Orienteerujatest asusid TPI-sse õppima meistersportlased Kersti Kaasik TL-11 ja meistrandidaadi Virve Tschuchna TL-11, Heiki Suits MA-11 ja Heiki Einpalu MM-11, vehklejatest meistersportlased Reet Engman KO-11 ja Anu Tammo KA-11, kergejõustiklane meistrandidaadi Alar Müür AO-11. Võrkpallis meistrandidaadi vennad Mati ja Urmas Joa AO-11, laua-

tennises meistrandidaadi Piret Pruel TP-11 ja paljud teised. Huvitav on märkida, et meile asus õppima 6 meistrandidaadi järguga jalgratturit-noormeest.

Esimesed tutvused on instituudiga tehtud, õppetöö ja elukorraldus uutesse rööbastesse seatud. Näüd on aeg asuda aktiivselt sportima. Peatselt algavad teaduskondade õpperühmade vahelised võistlused, instituudi spartakiad, kõrgkoolide meistrivõistlused.

Teateid sportimisvõimaluste kohta instituudis saab spordiklubi teadete tahvilt (5 hoone 1 korrus) või oma rühma kehalise kasvatuse õppejuhilt.

ALEKSANDER TŠESNOKOV

NAIJANATUKE

Ühel Alicante (Hispaania) pensioniomanikul olid kurvad kogemused välismaalastest klientidega. Nende puhuks riputas ta tubadesse sildid kirjaga: «Kas teil on fantaasiat? Kui jah, siis kujutage ette, et see on teie korter ja et varsti tuleb teile ämm külla.»

Vihmavarjude hulgas on uudis twimbrella. See on tavalise vihmavarju «topeltvari», kuna see koosneb kahest vihmavarjust. Twimbrella avaneb korraga ja on mõeldud kahele inimesele. Kuigi leiutis on pärit Sveitsist, leidusid tema tootjad hoopis Jaapanis.

Järgnev võib leida aset ainult USA-s. 6-aastane Charlotte Carr Michiganist on piltilikult öeldes «iludussmiss». Esmakordselt sai ta selle tiitli nelja-aastaselt ja sellest ajast peale on ta pidevalt laste iludussmissi osalenud. Selliseid võistlusi korraldavad ilmatul hulgal lasteseepe, herkuloputru, lasteriideid ja muud süüraast tootvad ettevõtted. Charlotte on selliseid võistlusi võitnud juba 135 (!) korral. Hiljaaegu oli ta osariigi kubeneri vastuvõtul ja käitus seal tõelise missina — embas kubeneri, suudles ja küsis sosinal: «Kuidas ma teile meeldin?» Nagu kinnitavad kurjad keeled, kaotas kuberner kõneviime ja keelas edaspidiseks taolised võistlused.

Kord toimus Los Angeleses Chaplini imiteerijate võistlus selgitamiseks parimat imitaatorit. Selleks puhuks olid kokku otsitud kõik tehviidid, mida kuulul näitleja kasutas: kübar, jalutuskepp, frakk ja jalatsid. Võistlustest võitis täieliku saladuskatte all osa ka Chaplin ise. Kui ta pärast seda koju tuli, märkas tütar, et isa on kuidagi kurb ja närviline, ning küsis: «No kuidas, paps, kas võit-sid?» «Kahjuks, tütreke, mul ei vandanud. Jäin kolmandaks...»

Tuntud õudusfilmide autorile Alfred Hitchcockile saatis kirja üks murelik isa: «Pärast filmi vaatamist, kus laip lebab vannis, ei soovi mu tütar enam end vannis pesta. Peale seda aga, kui ta nägi ühes teises filmis mõrva duši all, ei taha ta ka enam duši alla minna. Mida teha?» Hitchcock vastas: «Ehk saadaksite tütre keemilisse puhastusse.»

Teedärses restoranis Limogesi lähedal tekkis sõnavahetus kelneri ja 15-tonnise veoauto juhi vahel. Kuna kelner oli väga terava keelega, ei suutnud vähese jutuga autojuht end maksma panna. Et aga seda siiski lõpuks teha, väljus ta restoranist, läks oma masina juurde ja sõitis sellega puruks restorani esiosa.

Ajakirjast «ZWIERCADLO», Toomas Miring

5. NOVEMBRIL SPORDIHOONES!

Meie teenistujate ja üliõpilaste hulgas on kujunenud traditsiooniks doonoripäevad. Juba aastaid on kõige rohkem tasuta doonoriverd andnud mehaanikateaduskond. Tänavu ne plaan on meil 600, mis pole veel kugeltki täis.

Verd võivad anda kõik terved inimesed vanuses 18-st kuni 60-aastani, kes pole põdenud tuberkuloosi ega kollatõbe.

Meil on instituudis hulk teenistujaid ja üliõpilasi, kes on verd andnud enam kui 5 korda.

Seepärast, esmakursuslane, ära jää kõrvaltvaatajaks! Selleks on Sul parim võimalus

5. novembril, mil toimub järgmine doonoripäev spordihoones. Ehitajate tee 4 kella 9.30—12.30-ni. Doonorid saavad tasuta lõuna ja 2 vaba päeva ning muidugi ka kaaslaste lugupidamist.

Verd võib anda ka Vabariikliku Vereülekande Jaamas Lai tn. 15 igal teisipäeval ja reedel kella 9.00—11.00-ni.

Head tervist ja julget pealehakkamist!

TPI PRS algorganisatsiooni esimees **ELLA SIMSON**

● HARVI VARKKI (LA-91) joonistus